

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۳/۳۱

شاه ولی ارین

سوله او گواښونه

څه کم څلورلسیزی زموږ گران هیواد افغانستان او هیواد وال د نړیوال استعماری طاقتونو او د سیمې د ارتجاع د ناولو موخو او کړغیرو هلو ځلو قرباني ورکوي. انگریزانو، پخواني شوروی اتحاد، امریکا، سعودی عربستان او گاونډیو هیوادو چین، پاکستان، ایران هر یو په خپل وار زموږ د هیواد د کمزورۍ او وړانۍ له پاره له هر ډول حیلو او بهانو نه په کارولو د نفاق، تبعیض قومی ملیتی تعصب اور ته لمن وهلی او د (بیل یې کره ایل یې کره) د شعار په عملی کولو یې، انسانیت، عزت، افغانیت او ملی شعور راڅخه اخیستی او د سترو غمیرو سره یې لاس او گریوان کړی یو. اندیینه خو دا ده چې کله به سره پوهیرو، کله به سره یو کیرو او کله به یو واحد ملت د یو افغان په نامه سره جوړوو. حقیقت خوهما دی تر څو چې پورته غوښتنی او اړتیاوی ونه منو او غاړه ورته کینږدو نه به له دی ستر ناورین نه خلاص شواو نه به مو سوله په برخه شي. استعمارگر، نیواک گر او سیمه ایز دښمنان چې زموږ هیواد یې په واک کې دی هیڅکله موږ ته سوله نه راولی او نه باید تری دا تمه ولرو.

درنو هیواد والو!

اوسنی روانی هلی ځلی د سولې له پاره ځکه راته نیمگړی بریښي چې نه د امریکا او نه هم د طالبانو او دولت په روانو خبرو او عمل کې داسی څه ښکاری چې دوی دی د افغانانو له پاره سوله راولي ځکه د سولې د عملی پړاو له پاره هغه لمړیتوبونه چې باید تر سره شوی وای تر سره نه شول او یا نیمگړی پاتی شول. سوله د افغانانو حیاتی اړتیا ده او د رسیدو له پاره که څوک ځان افغان گڼي دواړه خواوی باید د سترو تیریدنو او قربانیو ورتیا خپله کړی او پر بهرنیانو په گډه فشار راولی تر څو د دوی گډی اړتیاوی او غوښتنو ته غاړه کیږدی. زما په اند د روان جنگ اصلی عامل او گواښ طالب او افغان حکومت نه دی بلکه کورنی مافیا، غاصب، زورواک، لندغر او په سر کې امریکا ده چې د هیواد ټول ملی ارزښتونه، د هیوادوالو ملی یووالی، غرور، اخلاق او هر څه یې د هیوادوالو د بی خبری او ناتوانی له امله قیضه کړی او د یو ستر ناورین سره یې لاس او گریوان کړی دی. که چیری بین المللی ټولنه، گاونډی هیوادونه، افغان حکومت او طالبان په ریښتیا سره سوله غواړی نو د موجوده گواښونو له منځه وړلو ته دی لمړیتوب ورکړی چې غواړم په ترتیب سره ورته اشاره وکړم.

- د سولې د پروسې د عملی کولو له پاره ۳ اساسی ټکو ته باید پاملرنه شوی وای او یا وشي:

۱- بین المللی اجماع او تفاهم د امریکا، روسیې، چین، هند، انگلیس، سعودی عرب او د اروپا ئی اتحادی تر منځ د ملگرو ملتونو د امنیت شورا تر څارنی او ضمانت لاندی د افغانستان د سولې نه وروسته د راتلونکی حاکمیت او نظام نه په ټولو برخو کې کنترول او مالی حمایت.

۲- د سیمې او گاونډیو هیوادو پاکستان، ایران، ازبکستان، تاجکستان، ترکمنستان او چین د اجماع په نتیجه کې د سولې له پروسې نه د دوی پوره ملاتړ او ضمانت تر لاسه کول.

۳- په هیواد دننه د ملی اجماع رابلل د سولې د پروسې له پاره د دولت او حکومت، او په مجموع کې د سیاسی نظام تر چتر لاندی د سولې د عملی اقداماتو لپاره ځواکمن، با تدبیره، په هیواد او خلکو مین د ټول هیواد نه د ځوانانو او ښځو د استازو په نظر کې نیولو سره بی پری تیم جوړول په صداقت او ایمانداری د هیوادنی سولې له پاره کوتلی گامونه اخیستل.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

۴- طالبان که چیری ځان ریښتیا هم افغانان گڼی او په راتلونکی کې غواری د هیواد په سیاسي نظام کې شتون ولری خپلی تیری نیمګړتیاوی جبران او باید د نا سم پوهاوی نه ځانونه را وباسی د افغان د بی وزله ولس او نظام پر ځای باید خپل اصلی په کور دننه او بهرنی دښمنان وپېژنی او د همدی ولس او نظام سره په ګډه یې د اصلاح او یا نابودی په لار کې ستر ګامونه پورته کړی.

د سولی د پروسې د پیل نه څو ناسمو، بګونکو او سولی ته د زیان رسونکو عواملو یادونه ضروری ګڼم چې په راتلونکو کې د توجو وړ وګرزی.

- د افغانستان په سیاسي چاپیریال کې د یو شمیر کړیو له لوری چپغی، ناری او سوری پورته کیری چې افغان حکومت د سولی په پروسه کې سیاسي ګوندونه او ځنی مشران ځنډی ته کړی. خو که چیری ملی او انسانی قضاوت وکړو او دغه ګوندونه او مشران چې دا ناری او سوری وهی ویې څیرو په حقیقت کې به جوته شي چې دا ګوندونه نه دی بلکه نظامی تشکیلات دی، لوټمار او غاصب اشخاص او ځواکونه دی چې هره لحظه هیواد او هیوادوال ګواښی د هیواد ټول مادی او معنوی ارزښتونه یې غصب کړی په کور دننه او بهر کې شرکتونه، بانکونه، ملکیتونه د هیواد د قیمتی زیرمو نندارتونونه یې پرانیستی او د امریکا انګلیس ایران، پاکستان، روسیې، ترکیې اونورو نړیوالو مافیائی ډلو د حمایت تر چتر لاندی سری سترګی ګرزی چې د جمعیت اسلامی، حزب اسلامی، جنبش ملی، وحدت اسلامی، د ملی کنګری ګوند او داسی نور یې ښکاره بیلګی دی.

که چیری طالب مشران او افغان دولت په ګډه د سولی د پروسې د عملی کیدو تر مخه دغه ستر ګواښ او خنډ رفع نه کړی له ستونزو سره به مخامخ وی. چې د هیواد د احزابو په قانون کې سیاسي ګوندونه له پورتنیو کړونو نه باید مبرا وی. نو ځکه د داسی ګوندونو او شتمنیو لغوه او ټکول قانونی جواز لری.

- د ستر سری ملی یووالی د راتلو په خاطر د هغو کسانو عدلی تعقیب او محکومول چې ځان افغان نه بولی او د پردیو په لمسونه د هیواد د پاشلو او کمزورولو هلی ځلی تر سره کوی ضروری دی باید قانونی چلند ورسره تر سره شي.

- د نا قانونه وسلو، زورواکو او د نظام په مقابل کې ولاړه مافیای د قانون منګولو ته سپارل، بی وسلی کول چې د سولی د ټینګښت بل ستر ګواښ بلل کیری خورا ضروری او اړین دی.

- د سولی د پروګرام د عملی کولو تر څنګ باید د دولت، طالبانو، اویو شمیر ملی مسلکی اشخاصو په ګډون یوه ځواکمنه اختصاصی محکمه جوړه شي تر څو د هیواد د ملی شتمنیو، دولتی ځمکو، بیت المال، طبعی زیرمو، د بیرته لاسته راوړلو او د هغوزورواکو او چارواکو نه قانونی څارنه وکړی چې دغه عملونه یې تر سره کړی وی، قانون پلی کړی او د سولی د لاری دا بل ستر ګواښ له منځه یوسی.

- که چیری په ریښتیا امریکا، طالبان او افغان دولت په ریښتینی توګه عملی سوله غواری نو اوربند د سولی د عملی کولو له پاره تر ټولو اساسی او اړین شرط دی چې باید عملی شي.

اوس چې د سولی پروسه د امریکایانو او طالبانو له لوری په دوحه کې پیل شوی نو دوام یې باید تر پایه په دوحه او یا افغانستان کې تر سره شي که طالبان په ریښتیا هم سوله غواری او افغانی فکر کوی د امریکا، قطر او ملګرو ملتونو په تضمین دی خپل دفترونه په کابل، ننگرهار او قندهار کې وغواری او ځان دی د پردیو له ګواښ اودیکتی نه خلاص کړی او په افغان دولت څرک کوو چې د دوی دغی غوښتنی ته مثبت او د وروری ځواب ورکړی.

- د پورتنیو ټولو یاد شوو هیوادو چې د افغانستان په روانو ستونزو کې دخپل دی باید جدا مخنیوی وشي چې دافغانستان د سولی له پاره د کنفرانسونو د جوړولو او د خپلو ګټو د ساتلو له پاره افغان ولس بیا د غمیزو د تکرار او د جنگ دوام په لور ونه کاری چې د مسکو کنفرانس او په کنفرانس کې د ګډونونکو ترکیب زما د دی وینا روښانه ثبوت دی. د مسکو په کنفرانس کې ممکن د څو تنو محدودو کسانو پرته نور ټول هغه کسانو ګډون کړی وو چې د هیواد هست او بود، مادی او معنوی هستی یې چور او چپاول کړی او د هیواد د بربادی اصلی عاملان همدوی او امریکایان وو او دی، نه طالبان.

په بښني سره زه دا حق ځانته نه شم ورکولای چې طالبانو ته برأت ورکړم د وژنو هیواد وړانولو او نورو ناخوالومسئولیت څخه طالبان هم ځان نه شي خلاصولی او ملت ته به ځواب ورکوی.

- شاید طالبانو د مسکو په غونډه کې د هیواد له غلو، لوټمارو او د ملت له اصلی دښمنانو سره ناسته د افغانستان د اوسنی دولت او نظام د کمزورولو او د دوی د لاسته راوړنو محاسبه کړی وی خو په اصل کې داسی نه ده، طالبان د خپل غیر مسؤلاته او نا سنجشه سیاست له امله د روسیې او د هغه هیواد د لاسپوڅو د شوم پلان ښکار شول او د خپل ۱۸ کلنی مبارزی ماهیت یې چې د بهرنی اشغال په مقابل کې یې ولس ته یو څه مخه لرله له لاسه ورکړه هغه دا چې د یو اشغالګر پر ضد یې مقاومت کاوه مګر یو خو د همغه اشغالګر له اصلی عاملینو سره د دولت پر ضد د

پټی معاملي په ډنډ کې لاهو شول او بله دا چې د بل پخوانی او اساسی اشغالگر لیننیزم په ټغر او دسترخوان کیناستل چې دا به ددوی تاریخی تیروتنه وی او له دی وروسته باید کوبنښ وکړی چې بیا هیڅکله داسی تیروتنی تکرار نه کړی.

- د دوحی په راتلونکی کنفرانس کې باید ټول اړخونه کوبنښ وکړی چې هغه په هیواد او خلکو مین ملی شخصیتونه راوبلل شي چې له پورتنیو ستونزو او مرضونو نه مبرا وی او د خپل گران هیواد په خاطر مستقل، ناپیلي سوچ ولری د هیواد د استعماری او اشغالگرو تاقنونو په فکر کې نه بلکه د سولې، تفاهم او نږدیوالی په خاطر د بیگانوو نه د خپل هیواد گټی ورته لمریتوب ولری.

- د تالبانو د سولې د خبرو اصلی ادرس همدا امریکا، افغان ولس او همدا دولت او نظام دی چې له بلی هری مرجع نه یو څه نا څه مشروعیت لری نو ځکه هم په طالبانو او هم په دولت غږ کوم چې له موجوده فرصت نه لازمه گټه پورته کړی او خپل ایمانی او وجدانی مسؤلیت د خپل هیواد او هیواد والو په برابر کې تر سره کړی.

مورن خپلواک او اباد افغانستان غواړو!

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پټه له مورن سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ